

Βρυξέλλες, 6 Απριλίου 2022
(OR. fr, en)

7937/22

Διοργανικός φάκελος:
2022/0008(NLE)

EDUC 126
RECH 176
SOC 216
DIGIT 78
ENV 324

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΤΩΝ ΕΡΓΑΣΙΩΝ

Αποστολέας: Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου

Αποδέκτης: Αντιπροσωπίες

αριθ. προηγ. εγγρ.: 6986/22

Θέμα: Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες η εν θέματι σύσταση του Συμβουλίου, η οποία εγκρίθηκε από το Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) κατά τη σύνοδό του στις 4 και 5 Απριλίου 2022.

Σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με τη δημιουργία γεφυρών για αποτελεσματική ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως τα άρθρα 165 και 166,

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

1. Η βαθύτερη και αποτελεσματικότερη διακρατική συνεργασία στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρώπη έχει καίρια σημασία για την υποστήριξη των αξιών, της ταυτότητας και της δημοκρατίας της Ένωσης, την ενίσχυση της ανθεκτικότητας της ευρωπαϊκής κοινωνίας και οικονομίας, και για την οικοδόμηση ενός βιώσιμου μέλλοντος. Τα ισχυρά διασυνδεδεμένα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι σημαντικό εργαλείο για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με την πράσινη και την ψηφιακή μετάβαση και με τη γήρανση του πληθυσμού, καθώς και άλλων καίριας σημασίας κοινωνικο-οικονομικών προκλήσεων, μέσω της ανταλλαγής γνώσης και της συνδιαμόρφωσης καινοτόμων λύσεων. Επιπλέον, μπορούν να διασφαλίσουν την ικανότητα της Ευρώπης να τονώσει την ανταγωνιστικότητα που βασίζεται στην τεχνολογία.

2. Η δημιουργία γεφυρών που θα παρέχουν στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τη δυνατότητα να αναπτύξουν βαθύτερη, πολυετή και αποτελεσματική διακρατική συνεργασία σε θεσμικό επίπεδο είναι σημαντικό εργαλείο για τη συνένωση των δυνάμεων των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και την προετοιμασία των φοιτητών, των εκπαιδευομένων σε προγράμματα διά βίου μάθησης, των ερευνητών και του προσωπικού για ένα παγκόσμιο μέλλον. Τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρώπη προσαρμόζονται σε έναν ταχέως μεταβαλλόμενο κόσμο όπου τα γνωστικά πεδία και τα μαθησιακά περιβάλλοντα μετασχηματίζονται με γρήγορους ρυθμούς, όπως για παράδειγμα αυτά που σχετίζονται με τη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση. Για τον σκοπό αυτόν απαιτείται νέος τρόπος σκέψης, νέες προσεγγίσεις και νέες δομές για τη συνεργασία και την κινητικότητα (με τη φυσική κινητικότητα να παραμένει η βασική μορφή κινητικότητας) των φοιτητών, του προσωπικού και των ερευνητών σε διεπιστημονικό και σε διασυνοριακό επίπεδο. Αυτή η νέα πραγματικότητα, την οποία διαμορφώνει η ψηφιακή μετάβαση, θα φέρει ένα νέο και ελκυστικό φάσμα στην εκπαίδευση και νέες μορφές και ευκαιρίες για διακρατική συνεργασία και κινητικότητα, με φυσική παρουσία και μέσω διαδικτύου, για όλους τους εκπαιδευόμενους, μεταξύ άλλων για άτομα με λιγότερες ευκαιρίες ή από απομακρυσμένες περιοχές, όπως εξόχως απόκεντρες περιοχές, και θα συντελέσει στην πολυμορφία στους κύκλους των πανεπιστημιακών, των ερευνητών και του επαγγελματικού προσωπικού.
3. Η ενίσχυση της συνεργασίας μεταξύ διαφορετικών τύπων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, συμπεριλαμβανομένων πανεπιστημίων, ερευνητικών πανεπιστημίων, πανεπιστημιακών κολεγίων, πανεπιστημίων εφαρμοσμένων επιστημών, ιδρυμάτων τριτοβάθμιας επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και ανώτατων σχολών καλών τεχνών, σε ολόκληρη την ΕΕ, αποτελεί βασική αρχή που στηρίζει και είναι συμφυής με τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και τον Ευρωπαϊκό Χώρο Έρευνας. Η βαθύτερη διακρατική συνεργασία μεταξύ διαφορετικών και συμπληρωματικών ιδρυμάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη στηρίζει τη δίκαιη πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας και συμπεριληπτική εκπαίδευση, κατάρτιση και έρευνα, προωθεί τη δημιουργία και την κυκλοφορία της γνώσης, διευκολύνει την κοινή χρήση ικανοτήτων και υποδομών και συμβάλλει στη ζωτικότητα των περιφερειών και των κοινοτήτων τους, διευκολύνοντας την εξομάλυνση των μειονεκτικών και γεωγραφικών ανισοτήτων. Μπορεί επίσης να προωθήσει την εισδοχή στα οικοσυστήματα έρευνας και καινοτομίας και στα βιομηχανικά οικοσυστήματα. Η διακρατική συνεργασία συνεισφέρει εξίσου στην απελευθέρωση του πλήρους δυναμικού του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ως φορέα προώθησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων και γνώσεων, για παράδειγμα σε σχέση με τη διττή ψηφιακή και πράσινη μετάβαση, και συμβάλλει στην υλοποίηση του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων.

4. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης έως το 2025¹ ζητεί την απρόσκοπτη και φιλόδοξη διακρατική συνεργασία, τη διευκόλυνση της απονομής κοινών πτυχίων και τη διερεύνηση της σκοπιμότητας κατάρτισης νομικού καταστατικού για συμμαχίες όπως τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια. Το ψήφισμα του Συμβουλίου περί στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού (2021-2030)² ενθαρρύνει τη βαθύτερη συνεργασία, τη συγκέντρωση γνώσεων και πόρων και τη δημιουργία περισσότερων ευκαιριών για την κινητικότητα φοιτητών, πανεπιστημιακών και ερευνητών, μεταξύ άλλων μέσω της πλήρους ανάπτυξης των πρωτοβουλιών για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια και για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα. Στα συμπεράσματα σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια – Σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας και της κοινωνίας: Ανοίγοντας τον δρόμο για μια νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση³, το Συμβούλιο κάλεσε τα κράτη μέλη να άρουν τα εμπόδια στον δρόμο προς πιο συμβατά συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να διερευνήσουν τη σκοπιμότητα κοινών ευρωπαϊκών πτυχίων. Στα συμπεράσματά του με θέμα «Εμβάθυνση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας: Παροχή ελκυστικών και βιώσιμων σταδιοδρομιών και συνθηκών εργασίας στους ερευνητές και υλοποίηση της κυκλοφορίας επιστημόνων»⁴, το Συμβούλιο καλεί την Επιτροπή να στηρίζει τα κράτη μέλη στον σχεδιασμό μέτρων πολιτικής για αδιάλειπτη και φιλόδοξη διακρατική συνεργασία μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην Ευρώπη, ιδίως στον τομέα της ακαδημαϊκής και ερευνητικής σταδιοδρομίας. Η ανακοίνωση της Επιτροπής σχετικά με έναν νέο EXE για την έρευνα και την καινοτομία⁵ και το σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη⁶ ζητούν βαθύτερη συνεργασία και αναγνωρίζουν το δυναμικό που ενυπάρχει σε πρωτοβουλίες όπως τα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια» για τον μετασχηματισμό της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Το ευρωπαϊκό θεματολόγιο δεξιοτήτων⁷ ζητεί επίσης να αρθούν τα εμπόδια που παρακωλύουν την αποτελεσματική και βαθύτερη διακρατική συνεργασία.

¹ COM(2020) 625 final.

² EE C 66 της 26.2. 2021, σ. 1.

³ EE C 221 της 10.6. 2021, σ. 14.

⁴ 9138/21.

⁵ COM(2020) 628 final.

⁶ Σύσταση (ΕΕ) 2021/2122 του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2021, σχετικά με ένα σύμφωνο για την Έρευνα και την Καινοτομία στην Ευρώπη (EE L 431 της 2.12.2021, σ. 1).

⁷ COM(2020) 274 final.

5. Στο υπουργικό ανακοινωθέν της Ρώμης για τον Ευρωπαϊκό Χώρο Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης και στη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό,⁸ ζητείται να προωθηθεί και να διευκολυνθεί η διακρατική συνεργασία. Το ψήφισμα του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου σχετικά με τον «Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης: μια κοινή ολιστική προσέγγιση»⁹ υπογραμμίζει την ανάγκη για περισσότερη συνεργασία και ζητεί τη χρήση συνεργειών μεταξύ του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
6. Τα 41 «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια», που υποστηρίζονται από το πρόγραμμα Erasmus+ και συμπληρώνονται από το πρόγραμμα «Ορίζων 2020» για τη διάσταση της έρευνας και της καινοτομίας, και παρόμοια εδραιωμένα μοντέλα θεσμικής συνεργασίας παρέχουν χρήσιμα διδάγματα, καθώς δοκιμάζουν μοντέλα βαθύτερης διακρατικής συνεργασίας τα οποία καλύπτουν ένα πεδίο ευρύτερο από τις υφιστάμενες επιμέρους στρατηγικές των ιδρυμάτων και τα οικοσυστήματα διακυβέρνησης και συνεργασίας. Αποτελούν πηγή έμπνευσης για την ευρύτερη κοινότητα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για να προχωρήσουν μεταρρυθμίσεις σε επίπεδο συστήματος, διευκολύνοντας παράλληλα τον καλύτερο συντονισμό μεταξύ των ευρωπαϊκών πολιτικών στους τομείς της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και της έρευνας.
7. Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου, «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια» είναι εκείνα που χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, με συμπληρωματική στήριξη από το πρόγραμμα «Ορίζων» για τη διάσταση της έρευνας και καινοτομίας, κατά περίπτωση. Η έννοια «συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης» αναφέρεται σε όλα τα άλλα μοντέλα συνεργασίας, όπως οι κοινότητες γνώσης και καινοτομίας. Στόχος της παρούσας σύστασης του Συμβουλίου είναι η διευκόλυνση της διακρατικής συνεργασίας για όλα τα ευρωπαϊκά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, πέραν εκείνων που υποστηρίζονται στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια.

⁸ EE C 444 της 10.12.2018, σ. 1.

⁹ Έγγρ. P9_TA(2021)0452.

8. Τα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια» συμβάλλουν στην ποιότητα της διακρατικής συνεργασίας μέσω στρατηγικών σε επίπεδο ιδρυμάτων που συνδυάζουν τη μάθηση και τη διδασκαλία, την έρευνα, την καινοτομία και τη μεταφορά γνώσης στην οικονομία και την κοινωνία, ενώ συμβάλλουν και στην αλλαγή της πολιτικής και της κοινωνίας.
9. Οι συμμαχίες στο τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης θα μπορούν να επωφελούνται, σε εθελοντική βάση, από μέσα θεσμικής συνεργασίας, όπως πιθανό νομικό καθεστώς για τις συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία να τους παρέχουν τη δυνατότητα, κατά περίπτωση, κοινής χρήσης οικονομικών, ανθρώπινων, ψηφιακών και φυσικών πόρων και υπηρεσιών, λειτουργίας εικονικών διαπανεπιστημιούπολεων και διαλειτουργικών πλατφορμών για κοινές ψηφιακές ή μικτές δραστηριότητες. Για την εμβάθυνση της διακρατικής συνεργασίας όσον αφορά την αποτελεσματική ενασχόληση με τη διττή πράσινη και ψηφιακή μετάβαση, η ανάπτυξη διεπιστημονικών θεματικών ενοτήτων και ο σχεδιασμός κοινών πτυχίων βάσει κριτηρίων που θα έχουν συνδιαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τα μέσα της διαδικασίας της Μπολόνια, πρέπει να διευκολυνθούν περαιτέρω σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και σε επίπεδο ιδρυμάτων. Η διευκόλυνση της ευέλικτης και χωρίς αποκλεισμούς κινητικότητας και η διεύρυνση της αξιοποίησης της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα θα μπορούσαν να αυξήσουν τις ευκαιρίες για τους εκπαιδευόμενους, τους πανεπιστημιακούς, τους ερευνητές και το προσωπικό. Για την ανάπτυξη ικανοτήτων και την επίτευξη του σχεδιαζόμενου επιπέδου φιλοδοξίας για τη διακρατική συνεργασία απαιτείται επαρκής, μακροπρόθεσμη και πολυετής χρηματοδότηση.

10. Η εμβάθυνση της συνεργασίας μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης απαιτεί την αντιμετώπιση όλων των προκλήσεων. Η απρόσκοπτη δημιουργία, η εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας και η διαπίστευση κοινών διακρατικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων και προγραμμάτων σε όλα τα επίπεδα επηρεάζονται από τις διαφορές στην εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας, την άνιση εφαρμογή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων και των περιόδων σπουδών στο εξωτερικό και των σχετικών βασικών δεσμεύσεων στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια, συμπεριλαμβανομένων διαφορών στη δομή των πτυχίων, διαφορών στην υιοθέτηση της ευρωπαϊκής προσέγγισης για τη διασφάλιση της ποιότητας των κοινών προγραμμάτων, διαφορών στην εφαρμογή του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), και τη μερική αναγνώριση της διαδικτυακής και της μικτής μάθησης. Η αντιμετώπιση αυτών των ζητημάτων και η διασφάλιση της πλήρους εφαρμογής των μέσων της Μπολόνια θα μειώσει τις διοικητικές επιβαρύνσεις, θα διευκολύνει τη διακρατική συνεργασία και θα προωθήσει την εφαρμογή καινοτόμων διεπιστημονικών παιδαγωγικών μεθόδων σε διάφορες χώρες.
11. Η ευρωπαϊκή διακρατική συνεργασία σε θεσμικό επίπεδο αποτελεί ισχυρό μέσο στήριξης και περαιτέρω ανάπτυξης του μετασχηματισμού με σκοπό την επίτευξη αριστείας, ανταγωνιστικότητας, βιωσιμότητας και ελκυστικότητας χωρίς αποκλεισμούς στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τα οποία εκπληρώνουν όλες τους τις αποστολές (εκπαίδευση, έρευνα, καινοτομία και παροχή υπηρεσιών στην κοινωνία) και αντικατοπτρίζουν τον ευρωπαϊκό τρόπο ζωής και τις αξίες μας, με οφέλη εντός και εκτός του τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, για μια Ευρώπη της γνώσης, της ανθεκτικότητας και της δημοκρατίας. Η διακρατική συνεργασία πρέπει να διευκολυνθεί μέσω σειράς συνεκτικών ευρωπαϊκών και εθνικών μέτρων, αποτελεσματικής εφαρμογής των διαθέσιμων ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών, μέσων και εργαλείων όπως η πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, τα μέσα της διαδικασίας της Μπολόνια ή η πρωτοβουλία για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, καθώς και η διερεύνηση πιθανών νέων μέσων. Αυτά τα νέα μέσα θα μπορούσαν να αναπτυχθούν χρησιμοποιώντας μια σταδιακή προσέγγιση συνδημιουργίας που θα παρέχει αφενός στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τη δυνατότητα να δημιουργούν γέφυρες και να συνεργάζονται αποτελεσματικότερα σε διασυνοριακό επίπεδο και, αφετέρου, στα συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τη δυνατότητα να γίνουν πιο συνεκτικά προς όφελος ολόκληρης της κοινότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να προσφέρουν αξία στην κοινωνία,

ΣΥΝΙΣΤΑ ΣΤΑ ΚΡΑΤΗ ΜΕΛΗ

Με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, της αυτονομίας των ιδρυμάτων και της ακαδημαϊκής ελευθερίας, σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις και σε στενή συνεργασία με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη:

1. Να δώσουν την ευκαιρία στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να διερευνήσουν, στο πλαίσιο διαδικασίας συνδιαμόρφωσης, την αναγκαιότητα, τα οφέλη, τους κινδύνους και τη σκοπιμότητα της κατάρτισης μέσω θεσμικής συνεργασίας, όπως πιθανού νομικού καθεστώτος για τις συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, όπως είναι για παράδειγμα τα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια», με στόχο τη διευκόλυνση της βαθύτερης συνεργασίας μέσω της ανταλλαγής ανθρώπινων και τεχνικών ικανοτήτων και ικανοτήτων δεδομένων, εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας, κατά περίπτωση. Να τους προσφέρουν τη δυνατότητα να πειραματιστούν με τις ποικίλες δυνατότητες της βαθύτερης συνεργασίας και να δοκιμάσουν, σε εθελοντική βάση, υφιστάμενα ευρωπαϊκά μέσα, όπως ο ευρωπαϊκός όμιλος εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ)¹⁰ ή ο ευρωπαϊκός όμιλος οικονομικού σκοπού (ΕΟΟΣ)¹¹.
2. Να ενθαρρύνουν, κατά περίπτωση, και να διευκολύνουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης που συμμετέχουν στη διακρατική συνεργασία να παρέχουν κοινά προγράμματα και να απονέμουν κοινά πτυχία, σύμφωνα με τα μέσα της Μπολόνια¹². Στο πλαίσιο αυτό και με βάση τα αποτελέσματα των διερευνητικών δράσεων, όπως ορίζονται στο σημείο 12, να εξετάσουν και να διευκολύνουν την απονομή σήματος κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου. Σε μεταγενέστερο στάδιο, θα μπορούσαν να καταβληθούν προσπάθειες για πιθανό κοινό πτυχίο σε όλα τα επίπεδα, βάσει κριτηρίων που θα έχουν συνδιαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, το οποίο θα χορηγείται σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ή σε επίπεδο ιδρυμάτων, σύμφωνα με τα εθνικά πλαίσια επαγγελματικών προσόντων.

¹⁰ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1082/2006 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, για τον ευρωπαϊκό όμιλο εδαφικής συνεργασίας (ΕΟΕΣ) (ΕΕ L 210 της 31.7.2006, σ. 19).

¹¹ Κανονισμός (ΕΟΚ) αριθ. 2137/85 του Συμβουλίου, της 25ης Ιουλίου 1985, σχετικά με την ίδρυση Ευρωπαϊκού Ομίλου Οικονομικού Σκοπού (ΕΟΟΣ) (ΕΕ L 199 της 31.7.1985, σ. 1).

¹² Τα μέσα της Μπολόνια περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, το ευρωπαϊκό σύστημα μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), το συμπλήρωμα διπλώματος, τα γενικά και τα εθνικά πλαίσια προσόντων (ΠΠ), τα ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (ESG), την ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη διασφάλιση της ποιότητας των κοινών προγραμμάτων, το ευρωπαϊκό μητρώο οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (EQAR), τη βάση δεδομένων αποτελεσμάτων εξωτερικής διασφάλισης ποιότητας (DEQAR). Μπορεί επίσης να ληφθεί υπόψη η Σύμβαση σχετικά με την αναγνώριση των τίτλων όσον αφορά την τριτοβάθμια εκπαίδευση στον ευρωπαϊκό χώρο («σύμβαση της Λισαβόνας για την αναγνώριση»).

3. Να διευκολύνουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης να αναπτύξουν περαιτέρω και να υλοποιήσουν, όπου αρμόζει, καινοτόμες κοινές διακρατικές εκπαιδευτικές δραστηριότητες, παρέχοντάς τους τη δυνατότητα και ενθαρρύνοντάς τα να δοκιμάσουν και να εφαρμόσουν κατάλληλες προσεγγίσεις και μέτρα σε σχέση με:
- α. κριτήρια εισαγωγής και εγγραφής φοιτητών και εκπαιδευομένων σε προγράμματα διά βίου μάθησης·
 - β. τον καθορισμό των γλωσσών μάθησης και διδασκαλίας, σεβόμενα παράλληλα την πολυγλωσσία κατά περίπτωση·
 - γ. το ποσοστό της διαδικτυακής μάθησης στη συνολική προσφορά εκπαίδευσης· το ποσοστό της κινητικότητας των φοιτητών (διά ζώσης, εικονική ή μικτή) που έχει ενσωματωθεί στην κοινή εκπαιδευτική δραστηριότητα· και την ανταλλαγή και οργάνωση περιόδων πρακτικής άσκησης, μαθησιακών δραστηριοτήτων στον χώρο εργασίας, προσεγγίσεων που βασίζονται σε προκλήσεις και διεπιστημονικών προσεγγίσεων·
 - δ. τη συμπερίληψη ευέλικτων μαθησιακών διαδρομών, όπως οι μικρές εμπειρίες μάθησης που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε μικροδιαπιστευτήρια¹³ όπου αρμόζει·
 - ε. τους κανόνες για την κατανομή και τη μεταφορά ακαδημαϊκών μονάδων, καθώς και τη διαφάνεια στη βαθμολόγηση, σύμφωνα με τον οδηγό χρήσης του ευρωπαϊκού συστήματος μεταφοράς και συσσώρευσης ακαδημαϊκών μονάδων (ECTS), ως τη βάση για διακρατικά κοινά προγράμματα, χωρίς πρόσθετους κανόνες ή περιορισμούς·

¹³ «Αν και δεν αποκλίνουν από τη βασική αρχή των προγραμμάτων πλήρους πτυχίου και δεν υπονομεύουν την εν λόγω βασική αρχή, τα μικροδιαπιστευτήρια θα μπορούσαν να συμβάλουν στη διεύρυνση των ευκαιριών μάθησης για τους μη παραδοσιακούς εκπαιδευόμενους και τη ζήτηση για νέες δεξιότητες στην αγορά εργασίας», Συμπεράσματα του Συμβουλίου σχετικά με την πρωτοβουλία για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια — Σύνδεση της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, της έρευνας, της καινοτομίας και της κοινωνίας: Ανοίγοντας τον δρόμο για μια νέα διάσταση στην ευρωπαϊκή τριτοβάθμια εκπαίδευση, EE C 221 της 10.6.2021, σ. 14.

- στ. τη χρήση πληροφοριών σχετικά με την εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας των ευρωπαϊκών προγραμμάτων και/ή ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης σύμφωνα με τα πρότυπα και τις κατευθυντήριες γραμμές για τη διασφάλιση της ποιότητας στον ευρωπαϊκό χώρο τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (ESG), που περιλαμβάνονται στη βάση δεδομένων αποτελεσμάτων εξωτερικής διασφάλισης ποιότητας (DEQAR) για την εφαρμογή αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης¹⁴ για τους σκοπούς της περαιτέρω μάθησης, σε συνεργασία με τα εθνικά κέντρα πληροφοριών για την αναγνώριση ακαδημαϊκών τίτλων (NARIC).
- ζ. την αναγνώριση, κατά περίπτωση, της προηγούμενης μάθησης και την επικύρωση της μη τυπικής και της άτυπης μάθησης με βάση διαφανείς και δίκαιες απαιτήσεις ποιότητας και την οργάνωση κατάλληλης αξιολόγησης των εκπαιδευομένων και τη χορήγηση σχετικών ακαδημαϊκών μονάδων για την εν λόγω μάθηση.
- η. την παροχή, κατά περίπτωση, μεγαλύτερης ευελιξίας στον καθορισμό του υποδείγματος των κοινών πτυχίων τους κατά την υλοποίηση κοινών διακρατικών προγραμμάτων.
4. Να στηρίζουν την ενσωματωμένη κινητικότητα σε κοινά διακρατικά εκπαιδευτικά προγράμματα.
- α. Να στηρίζουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να ενσωματώσουν την κινητικότητα (διά ζώσης, εικονική ή μικτή) με πιο συστηματικό και ευέλικτο τρόπο στα κοινά εκπαιδευτικά τους προγράμματα, σε όλα τα επίπεδα, ώστε να δοθεί η δυνατότητα σε μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών, περιλαμβανομένων εκπαιδευομένων με λιγότερες ευκαιρίες ή που προέρχονται από απομακρυσμένες περιοχές, όπως εξόχως απόκεντρες περιοχές, πανεπιστημιακών και ερευνητών να επωφεληθούν από τη δυναμική της ολοκληρωμένης συνεργασίας στον τομέα της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και να προωθηθεί η ισόρροπη κυκλοφορία ταλέντων.

¹⁴ Όπως ορίζεται στη σύσταση του Συμβουλίου, της 26ης Νοεμβρίου 2018, σχετικά με την προαγωγή της αυτόματης αμοιβαίας αναγνώρισης των τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθώς και των αποτελεσμάτων περιόδων μάθησης στο εξωτερικό (EE C 444 της 10.12.2018, σ. 1).

- β. Να στηρίζουν την ψηφιοποίηση της διαχείρισης της κινητικότητας στο πλαίσιο πολυμερών συμπράξεων, ειδικότερα την τυποποίηση και την ψηφιοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών για τη σύναψη πολυμερών συμφωνιών μεταξύ ιδρυμάτων, μεταξύ άλλων με τη διεύρυνση της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα.
- γ. Να καταβάλουν προσπάθειες για πιο συνεκτικές προσεγγίσεις ως προς τη μαθησιακή κινητικότητα, όπου αρμόζει, όσον αφορά τα συστήματα εισαγωγής και εγγραφής, τα συστήματα βαθμολόγησης, τα ακαδημαϊκά χρονοδιαγράμματα, τα συστήματα διδασκτρών, την πρόσβαση στις εγκαταστάσεις ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τη χρήση τους κατά τη διάρκεια των θερινών μηνών/μηνών διακοπών.
5. Να συμβάλουν στη διατήρηση της άμεσης ή έμμεσης χρηματοδοτικής στήριξης για βαθύτερη διακρατική θεσμική συνεργασία στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, συμπεριλαμβανομένης αυτής που αφορά τα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια»
- α. Να στηρίζουν τη συμμετοχή όλων των ειδών ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην εν λόγω βαθύτερη διακρατική συνεργασία των ιδρυμάτων, κατά περίπτωση.
- β. Να προωθήσουν και να αναπτύξουν μεταξύ των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μια νοοτροπία ποιοτικής διακρατικής συνεργασίας εντάσσοντάς την στη χάραξη εθνικής πολιτικής και στον καθορισμό εθνικών προτεραιοτήτων και ενθαρρύνοντάς την στο σχετικό πλαίσιο, όπου αρμόζει.
- γ. Να κινητοποιήσουν διαθέσιμες πηγές χρηματοδότησης σε περιφερειακό, εθνικό και ενωσιακό επίπεδο¹⁵ λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα διαφορετικά εθνικά συστήματα χρηματοδότησης με σκοπό την αντιστοίχιση ή τη συμπλήρωση, όπου είναι δυνατόν, της στήριξης του Erasmus+, συμπληρωμένου με συνεργατικό τρόπο από τη στήριξη του προγράμματος «Ορίζων Ευρώπη», για τη συμμετοχή των ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια».

¹⁵ Όπως το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης, το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο+, ο Μηχανισμός Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας και το Ταμείο InvestEU.

6. Να προωθήσουν και να προασπίσουν τις βασικές αρχές της αυτονομίας των ιδρυμάτων ως προϋπόθεσης για τη θέσπιση κοινού πλαισίου διακυβέρνησης για βαθύτερη διακρατική συνεργασία στο πλαίσιο προσέγγισης «από τη βάση προς την κορυφή». Να δώσουν στα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης τη δυνατότητα να λαμβάνουν ανεξάρτητες αποφάσεις σχετικά με την εσωτερική τους διακυβέρνηση και με ζητήματα οικονομικής φύσης, στελέχωσης και ακαδημαϊκής φύσης, να προστατεύουν την ακαδημαϊκή ελευθερία και να εξασφαλίσουν την ενεργό συμμετοχή του ακαδημαϊκού προσωπικού και των εκπροσώπων των φοιτητών στη λήψη αποφάσεων σχετικά με το ίδρυμά τους.
7. Να ενισχύσουν την αμοιβαία εμπιστοσύνη μέσω της εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας και της διαπίστευσης κοινών εκπαιδευτικών προγραμμάτων και άλλων μορφών κοινής προσφοράς εκπαίδευσης που αναπτύσσονται από μοντέλα θεσμικής διακρατικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των «ευρωπαϊκών πανεπιστημίων» σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και κατευθυντήριες γραμμές (ESG).
- α. Να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο προς τη χρήση εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας σε επίπεδο ιδρυμάτων, η οποία θα μπορούσε να στηρίζει την ανάπτυξη γνήσιας νοοτροπίας ποιότητας σε επίπεδο ιδρυμάτων· η νοοτροπία αυτή οδηγεί σε ενισχυμένη λογοδοσία και συμβατότητα των συστημάτων σε ολόκληρη την Ευρώπη, αξιοποιώντας τα εργαλεία και πλαίσια που ήδη εφαρμόζονται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Χώρου Εκπαίδευσης, του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας και του Ευρωπαϊκού Χώρου Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης.
- β. Να εξετάσουν τη δυνατότητα να επιτραπεί η αυτοδιαπίστευση των προγραμμάτων, κατά περίπτωση, με βάση τη διασφάλιση της ποιότητας σε επίπεδο ιδρυμάτων και με σκοπό να υποστηριχθεί η ανάληψη ευθύνης από τα ίδια τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

- γ. Σε χώρες που βασίζονται σε εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας βάσει προγραμμάτων, να εξετάσουν τη δυνατότητα:
- i) πλήρους εφαρμογής της ευρωπαϊκής προσέγγισης για τη διασφάλιση της ποιότητας των κοινών προγραμμάτων¹⁶.
 - ii) διασφάλισης του γεγονότος ότι την εξωτερική αξιολόγηση κοινών διακρατικών προγραμμάτων μπορεί να πραγματοποιεί ενιαίος οργανισμός εγγεγραμμένος στο ευρωπαϊκό μητρώο οργανισμών διασφάλισης της ποιότητας στην τριτοβάθμια εκπαίδευση (EQAR)¹⁷ και ότι τα αποτελέσματα γίνονται αυτόματα αποδεκτά σε όλα τα άλλα σχετικά συστήματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, χωρίς να προστίθενται περαιτέρω εθνικές απαιτήσεις· και
 - iii) διασφάλισης ότι η επαναδιαπίστευση των κοινών διακρατικών προγραμμάτων ακολουθεί τους κανόνες των ESG και της ευρωπαϊκής προσέγγισης¹⁸.

¹⁶ Η προσέγγιση, που εγκρίθηκε από τους υπουργούς του EXTE τον Μάιο του 2015, έχει ως στόχο «να εξαλείψει ένα σημαντικό εμπόδιο στην ανάπτυξη κοινών προγραμμάτων θέτοντας πρότυπα για τα προγράμματα αυτά που βασίζονται σε συμπεφωνημένα εργαλεία στο πλαίσιο του EXTE, χωρίς να εφαρμόζουν πρόσθετα εθνικά κριτήρια».

¹⁷ Σύμφωνα με την ευρωπαϊκή προσέγγιση για τη διασφάλιση της ποιότητας των κοινών προγραμμάτων, εάν ορισμένα από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης απαιτούν εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας σε επίπεδο προγράμματος (π.χ. είναι υποχρεωτική η διαπίστευση ή η αξιολόγηση προγραμμάτων), θα πρέπει να επιλέξουν κατάλληλο οργανισμό διασφάλισης της ποιότητας από τον κατάλογο των οργανισμών που είναι καταχωρισμένοι στο μητρώο EQAR. Ο οργανισμός θα διενεργεί ενιαία αξιολόγηση ή διαπίστευση ολόκληρου του κοινού προγράμματος. Το αποτέλεσμα πρέπει να γίνεται αποδεκτό σε όλες τις χώρες του EXTE και, ανάλογα με το εθνικό νομικό πλαίσιο, η απόφαση για την εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας θα πρέπει να τίθεται σε ισχύ ή να αναγνωρίζεται σε όλες τις χώρες όπου προσφέρεται το πρόγραμμα. Το EQAR είναι το επίσημο μητρώο των εθνικών οργανισμών εξωτερικής διασφάλισης της ποιότητας που συμμορφώνονται με τις δεσμεύσεις στο πλαίσιο της διαδικασίας της Μπολόνια.

¹⁸ Πρότυπο ESG 1.10: «Τα ιδρύματα θα πρέπει να υπόκεινται σε εξωτερική διασφάλιση της ποιότητας σύμφωνα με τα πρότυπα ESG εκ περιτροπής». Η ευρωπαϊκή προσέγγιση (9. Περιοδικότητα): «Το κοινό πρόγραμμα θα πρέπει να επανεξετάζεται περιοδικά ανά εξαετία, όπως θα πρέπει να προσδιορίζεται στη δημοσιευμένη απόφαση».

8. Να στηρίξουν, κατά περίπτωση, την ανάπτυξη διαδικτυακής συνεργατικής μάθησης υψηλής ποιότητας, σύμφωνα με τον γενικό κανονισμό για την προστασία δεδομένων, στο πλαίσιο της διδασκαλίας, της μάθησης και της έρευνας με σκοπό την προώθηση και τη διευκόλυνση μιας φοιτητοκεντρικής διακρατικής συνεργασίας χωρίς αποκλεισμούς, η οποία συμπληρώνει τη διά ζώσης αλληλεπίδραση και ιδίως:
- α. Να στηρίξουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης στην ανάπτυξη εικονικών και διαδικτυακών συνεργατικών διεθνών μοντέλων μάθησης ως αναπόσπαστου τμήματος της μικτής μάθησης, μεταξύ άλλων μέσω της ανάληψης δεσμεύσεων ηγετικού ρόλου, του στρατηγικού σχεδιασμού, της άρτιας και διεθνοποιημένης παιδαγωγικής κατάρτισης και των υπηρεσιών υποστήριξης.
 - β. Να στηρίξουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε, κατά την αξιολόγηση σταδιοδρομίας, να αναδεικνύουν την αξία και να αναγνωρίζουν τον χρόνο που αφιερώνουν οι πανεπιστημιακοί για την ανάπτυξη νέων καινοτόμων παιδαγωγικών μεθόδων και νέων ερευνητικών πρακτικών μέσω διακρατικής συνεργασίας, όπου αρμόζει.
 - γ. Να στηρίξουν μοντέλα θεσμικής συνεργασίας, συμπεριλαμβανομένων των «ευρωπαϊκών πανεπιστημίων» κατά τις προσπάθειες συγκέντρωσης εμπειρογνωσίας και πόρων για την ανάπτυξη και την εφαρμογή κοινών ψηφιακών στρατηγικών και κοινών διαλειτουργικών υποδομών ΤΠ, για παράδειγμα με την παροχή αμοιβαίας πρόσβασης σε διαδικτυακά περιβάλλοντα μάθησης και έρευνας, συστήματα διαχείρισης μάθησης, ψηφιακές βιβλιοθήκες ή πλατφόρμες μαζικών ανοικτών διαδικτυακών μαθημάτων (MOOC), υπηρεσίες κατάρτισης και υποστήριξης, απρόσκοπτης πρόσβασης σε ευρέσιμα, προσβάσιμα, διαλειτουργικά και επαναχρησιμοποιήσιμα δεδομένα (FAIR) και άλλες διαλειτουργικές υπηρεσίες.
 - δ. Να στηρίξουν τη δοκιμή και την πιλοτική εφαρμογή λύσεων ανοικτού κώδικα για την αντιμετώπιση κοινών προκλήσεων, συμβάλλοντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη διαλειτουργικότητα, την ψηφιακή ετοιμότητα, την κυριαρχία των δεδομένων και την ευθύνη των συστημάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

9. Να στηρίξουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης για την ανάπτυξη κοινών διεπιστημονικών διακρατικών εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων σε όλα τα επίπεδα (σύντομοι κύκλοι, προπτυχιακό, μεταπτυχιακό και διδακτορικό επίπεδο):
- α. Να καταστήσουν δυνατές και να διευκολύνουν τις διακρατικές προσεγγίσεις που βασίζονται σε προκλήσεις, στο πλαίσιο των οποίων εκπαιδευόμενοι από διαφορετικά γνωστικά πεδία, νοοτροπίες και χώρες συνεργάζονται με ερευνητές, εταιρείες, πόλεις, περιφέρειες, μη κυβερνητικές οργανώσεις και τοπικές κοινότητες για την εξεύρεση δημιουργικών και καινοτόμων λύσεων σε παγκόσμιες και κοινές προκλήσεις.
 - β. Να ενθαρρύνουν την παροχή ευκαιριών δια βίου μάθησης υψηλής ποιότητας προς όλους, ώστε να διευκολυνθεί η αναβάθμιση των δεξιοτήτων και η επανειδίκευση, με έμφαση στους τομείς με τη μεγαλύτερη ζήτηση στην αγορά εργασίας, συντελώντας κατ' αυτόν τον τρόπο στη διευκόλυνση της προσωπικής και επαγγελματικής τους ανάπτυξης.
10. Να ενθαρρύνουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε να εξασφαλίσουν μεγαλύτερη συμμετοχή των εκπαιδευομένων, των πανεπιστημιακών, των ερευνητών και του προσωπικού στη διακυβέρνηση των δομών για τη διακρατική συνεργασία μεταξύ ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, λαμβάνοντας παράλληλα υπόψη τα υφιστάμενα στοιχεία δημοκρατίας της ακαδημαϊκής αυτοδιοίκησης, και ιδίως:
- α. Να ενθαρρύνουν τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης ώστε οι δομές διακυβέρνησής τους να αποτυπώνουν την αυξανόμενη πολυμορφία των καταβολών των εκπαιδευομένων και του προσωπικού, καθώς και τις διαφορετικές εργασιακές και εκπαιδευτικές εμπειρίες, σύμφωνα με τις αρχές της ένταξης και της ισότητας.
 - β. Να στηρίξουν την ανάπτυξη ικανοτήτων δυναμικής και αποτελεσματικής ηγεσίας ως σημαντικό κινητήριο μοχλό για ολοκληρωμένη διακρατική συνεργασία των ιδρυμάτων.

- γ. Να προωθήσουν την ισόρροπη εκπροσώπηση των φύλων σε όλα τα επίπεδα των δομών διακυβέρνησης.
- δ. Να δημιουργήσουν ευκαιρίες μάθησης από ομοτίμους για την ενθάρρυνση και τη στήριξη πρωτοβουλιών στο πλαίσιο των οποίων τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης μπορούν να ανταλλάσσουν εμπειρίες και να συμμετέχουν σε αμοιβαία μάθηση και ανταλλαγή γνώσεων.

Συνιστάται στα κράτη μέλη να εφαρμόσουν την παρούσα σύσταση το συντομότερο δυνατόν. Καλούνται να ενημερώσουν την Επιτροπή έως [να προστεθεί η ημερομηνία 12 μήνες μετά την έκδοση από το Συμβούλιο] σχετικά με τα αντίστοιχα μέτρα που θα ληφθούν στο κατάλληλο επίπεδο, προκειμένου να υποστηριχθούν οι στόχοι της παρούσας σύστασης, ως βήματα ουσίας προς την υλοποίηση του Ευρωπαϊκού Χώρου Έρευνας ως το 2025.

ΚΑΛΕΙ ΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Με πλήρη σεβασμό της αρχής της επικουρικότητας, της αυτονομίας των ιδρυμάτων και της ακαδημαϊκής ελευθερίας, σύμφωνα με τις εθνικές περιστάσεις και σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη και με όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη:

11. Παράλληλα με την ανάλυση των υπό εξέλιξη μελετών και άλλων προπαρασκευαστικών εργασιών, να στηρίζει τα κράτη μέλη και τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης κατά τη δοκιμή των υφιστάμενων ευρωπαϊκών μέσων από το 2022 και μετά ως ένα βήμα που θα διευκολύνει τη βαθύτερη, μακροπρόθεσμη και ευέλικτη διακρατική συνεργασία, και κατά τη διερεύνηση της ανάγκης για μέσα θεσμικής συνεργασίας, όπως είναι ενδεχόμενο νομικό καθεστώς για τις συμμαχίες ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και κατά τη διερεύνηση της σκοπιμότητας των μέσων αυτών. Τα μέσα αυτά, που θα πρέπει να χρησιμοποιούνται σε εθελοντική βάση, αναμένεται να διευκολύνουν την κοινή χρήση ικανοτήτων και δεδομένων και την ανταλλαγή προσωπικού, κατά περίπτωση, καθώς και την εφαρμογή κοινών προγραμμάτων, με στόχο την απονομή κοινών πτυχίων σε επίπεδο συμμαχιών, συμπεριλαμβανομένου κοινού πτυχίου με βάση κριτήρια που θα έχουν συνδιαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Βάσει των αποτελεσμάτων των προπαρασκευαστικών εργασιών και των πιλοτικών εφαρμογών στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, να υποβάλει σε κάθε στάδιο εκθέσεις στο Συμβούλιο για περαιτέρω αποφάσεις.

12. Να εξετάσει τις επιλογές και τα αναγκαία μέτρα - σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τα ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, τις φοιτητικές οργανώσεις και τα ενδιαφερόμενα μέρη - προς την κατεύθυνση πιθανού κοινού πτυχίου με βάση κοινά κριτήρια που θα έχουν συνδιαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο. Το πτυχίο αυτό, το οποίο θα χορηγείται, σε εθελοντική βάση, σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο ή σε επίπεδο ιδρυμάτων, θα μπορούσε να πιστοποιεί τα μαθησιακά αποτελέσματα που επιτυγχάνονται στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας «συνδυάζοντας σπουδές σε διάφορες χώρες της ΕΕ»¹⁹, για παράδειγμα σπουδές που προσφέρονται στους κόλπους των «ευρωπαϊκών πανεπιστημίων». Το πτυχίο θα πρέπει να εκδίδεται, να φυλάσσεται, να κοινοποιείται, να επαληθεύεται και να αναγνωρίζεται με ευκολία σε ολόκληρη την ΕΕ. Θα αξιοποιεί και θα προωθεί την εφαρμογή των μέσων της Μπολόνια στα κράτη μέλη.
 - α. Να εφαρμόσει πιλοτικά το 2022, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, την ανάπτυξη και εφαρμογή ευρωπαϊκών κριτηρίων για την απονομή σήματος κοινού ευρωπαϊκού πτυχίου. Ένα τέτοιο σήμα θα χορηγείται ως συμπληρωματική πιστοποίηση των τίτλων σπουδών, που θα λαμβάνουν φοιτητές που αποφοιτούν από κοινά προγράμματα τα οποία παρέχονται στο πλαίσιο της διακρατικής συνεργασίας μεταξύ διαφόρων ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.
 - β. Με βάση τα αποτελέσματα αυτών των προπαρασκευαστικών εργασιών, να υποβάλλει εκθέσεις στο Συμβούλιο για περαιτέρω αποφάσεις σε κάθε στάδιο προς την κατεύθυνση πιθανού κοινού πτυχίου με βάση κριτήρια που θα έχουν συνδιαμορφωθεί σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σύμφωνα με τα μέσα της διαδικασίας της Μπολόνια.

¹⁹ Συμπεράσματα του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου, 14 Δεκεμβρίου 2017 (EUCO 19/1/17 REV 1).

13. Να επιδιώξει την περαιτέρω ανάπτυξη της πρωτοβουλίας για τα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια, ακολουθώντας προσέγγιση «από τη βάση προς την κορυφή», μέσω του προγράμματος Erasmus+, με βάση τα κύρια αποτελέσματα της ενδιάμεσης επανεξέτασης των πρώτων συμμαχιών. Να παράσχει, αρχής γενομένης από το 2022, βιώσιμη χρηματοδότηση για τα επιτυχημένα υφιστάμενα «ευρωπαϊκά πανεπιστήμια» έπειτα από πρόσκληση υποβολής προτάσεων βασισμένη σε ανταγωνιστικά και ποιοτικά κριτήρια και να καταστήσει δυνατή τη δημιουργία νέων, με βάση τις αρχές της γεωγραφικής ισορροπίας, της ένταξης, της υψηλής ποιότητας και της αριστείας. Να δοκιμάσει τις συνέργειες με το πρόγραμμα «Ορίζων Ευρώπη» για τη διάσταση της έρευνας και καινοτομίας και πιθανόν με άλλα προγράμματα της ΕΕ ως το 2024, εντός των ορίων των νομικών τους βάσεων. Να επωφεληθεί από την ενδιάμεση επανεξέταση των προγραμμάτων του πολυετούς δημοσιονομικού πλαισίου (ΠΔΠ) ώστε να αναζητηθούν τρόποι που θα επιτρέψουν σε πιθανές καινοτόμες προσεγγίσεις να επιτύχουν καλύτερη κοινή κινητοποίηση των πηγών χρηματοδότησης της ΕΕ, με αξιοποίηση πιθανών συνεργειών με περιφερειακά και εθνικά κονδύλια.
14. Να στηρίξει, σε στενή συνεργασία με τα κράτη μέλη, τη διεύρυνση της πρωτοβουλίας για την ευρωπαϊκή φοιτητική ταυτότητα, ειδικότερα την ψηφιοποίηση των επιχειρηματικών διαδικασιών που περιλαμβάνουν πολλαπλούς υπογράφοντες και ανταλλαγές δεδομένων, προκειμένου να μειωθεί ο διοικητικός φόρτος που συνδέεται με τη διαχείριση της κινητικότητας και των ανταλλαγών φοιτητών και προσωπικού που εντάσσονται σε διακρατικές συμπράξεις ιδρυμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσης.

15. Έως τα μέσα του 2022, να παράσχει έναν ολοκληρωμένο χάρτη πορείας που θα αναφέρει τα βασικά ορόσημα και τις συμμετέχουσες ομάδες εμπειρογνομώνων, με σκοπό τον σχεδιασμό των νέων μέσων από κοινού με τα κράτη μέλη και τα σχετικά ενδιαφερόμενα μέρη. Ο χάρτης πορείας θα πρέπει να επικαιροποιείται τακτικά.

Η Επιτροπή καλείται να αναλύσει και να αξιολογήσει την πρόοδο που σημειώνεται όσον αφορά την εφαρμογή της παρούσας σύστασης, καθώς και τη χρήση της στο πλαίσιο των εργασιών για την εφαρμογή του στρατηγικού πλαισίου για την ευρωπαϊκή συνεργασία στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης με στόχο τον Ευρωπαϊκό Χώρο Εκπαίδευσης και πέραν αυτού, μέσω των υφιστάμενων σχετικών πλαισίων παρακολούθησης και υποβολής εκθέσεων της Ένωσης, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και κατόπιν διαβούλευσης με τα ενδιαφερόμενα μέρη, και να υποβάλει έκθεση στο Συμβούλιο εντός πέντε ετών από την ημερομηνία έκδοσης της παρούσας σύστασης.

Λουξεμβούργο,

Για το Συμβούλιο

Ο Πρόεδρος / Η Πρόεδρος
